

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:856

av Annika Eclund (KD)

Statlig styrning av karriärlärarynformen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om statlig kvalitetsstyrning av processen kring tillsättningen av förstelärare och lektorer.

Motivering

År 2013 beslöt riksdagen att införa ett system för "Karriärvägar m.m. i fråga om lärare i skolväsendet" (U2012/4904/S). De nya bestämmelserna trädde i kraft vid halvårsskiftet samma år. Reformens syfte var att erbjuda lärare fler karriärvägar i skolan. Införandet av förstelärare innebär en möjlighet för duktiga lärare att få ett erkännande, både titulärt och ekonomiskt, för sin skicklighet. Skolhuvudmännen gavs ansvaret att implementera reformen med förstelärare, samtidigt som ansvaret för tillsättning av lektorer överfördes från Skolverket till skolhuvudmännen. Vid reformens utformning fanns farhågor hos vissa remissinstanser om att skolhuvudmännen inte skulle klara sin uppgift på ett tillräckligt bra sätt. Särskilt ifrågasattes om ett system för karriärtjänster med olika utformning från skolhuvudman till skolhuvudman skulle bli rättssäkert och likvärdigt.

Drygt ett år efter reformens införande visade det sig att skolhuvudmännen har infört högst varierade system när det gäller kriterier för tillsättning, precisering av arbetsuppgifter och varaktigheten i utnämmandet till förstelärare. När det gäller lektorer synes den tidigare nedgången i antalet ha fortsatt nedåt. Vissa skolhuvudmän tycks anse att forskarutbildade lärare är onödigt. Det är därför viktigt att redan utvärdera reformen för att bättre anpassa den till att det etablerats ett system med oerhört många skolhuvudmän. Staten bör ges ansvar för att för förstelärare och lektorer utforma

kriterierna och processen för tillsättning, att precisera och fastställa vilka arbetsuppgifter som innefattas i anställningen samt med vilken varaktighet försteläraren eller lektorn anställs.

Riksdagen har i decennier uttalat vikten av lektorer i den svenska skolan. Utvecklingen har gått åt det andra hållet och skolhuvudmännen har varit restriktiva eller negativa när det gäller att anställa nya lektorer. Det finns därför god anledning att skärpa kraven på skolhuvudmännen. Staten bör fastställa en norm för hur många lektorer, proportionellt sett, som bör finnas i en gymnasieskola. Det bör vara en självklarhet att åtminstone de studieförberedande gymnasieprogrammen har lektorer knutna till sig.

För att karriärläroreformens syfte ska uppnås bör regeringen få i uppdrag att föreslå preciserade statliga bestämmelser i de avseenden som nämnts kring tillsättning av, arbetsuppgifter för samt varaktighet i anställningen när det gäller förstelärare och lektorer. Regeringen bör även föreslå hur förekomsten av lektorer ska kunna säkerställas även i de fall skolhuvudmannen inte själv tar initiativ i saken samt hur åtminstone studieförberedande gymnasieprogram ska kunna tillförsäkras lektorer.

Annika Eclund (KD)